

Zwarte kersenluis: Beheersing in de biologische teelt van zoete kers

Probleem

Zwarte kersenluis (*Myzus cerasi*) is de belangrijkste plaag in de moderne biologische kersenteelt. In boomgaarden met regenkappen en insectennetten kunnen forse luizenpopulaties ontstaan. Dit leidt tot aanzienlijke opbrengstverliezen en schade aan de bomen (Foto 1, 2, 9).

Oplossing

Zwarte kersenluis kan indirect[¶] en direct worden bestreden. Deze praktijksamenvatting geeft aanbevelingen voor directe bestrijding met kaolien, paraffineolie en pyrethrum+zeep, of azadirachtine in verschillende perioden van de levenscyclus van de luis. Vermijd na de bloei, indien mogelijk, elke toepassing van gewasbescherming om natuurlijke vijanden te sparen.

Voordelen

Minimaliseren van schade aan de boom en opbrengstverlies door roetdauwschimmels die voorkomen op de honingdauw van luis (Foto 2).

Praktische aanbevelingen

Directe bestrijding

- Pas in het najaar kaolien toe (Foto 4) om de immigratie van gevleugelde luizen van de secundaire waardplant naar de kersbomen (Foto 3) te verminderen.
- Gebruik paraffineolie in het voorjaar vóór het openbreken van de knop, op het moment dat de stammoeders uit de wintereieren komen, om de beginnende populatie in het voorjaar verder te verminderen (Foto 5).
- Pas een mengsel van pyrethrum+zeep of NeemAzal T/S (azadirachtin) toe na de bloei.
- Check de toelating van middelen in uw land. Registratie bij Ctgb/Fytoweb, en opname op Skal-inputlijst (NL).
- Blijf gedurende het seizoen waarnemen. Tot vlak voor de oogst kunnen nieuwe haarden ontstaan.

Toepassingskader

Thema

Gewasproductie, tuinbouw, gematigd fruit

Trefwoorden

Gematigd fruit, kers, gewasbescherming, zwarte kersenluis, *Myzus cerasi*

Context

Boomgaarden met tafelkersen (overkapt)

Toepassingsmoment

Najaar (kaolien), voorjaar (paraffineolie), voorjaar en zomer (pyrethrum+zeep, NeemAzal T/S)

	Product	Moment van toepassing en het aantal toepassingen	Aanbevelingen voor de toepassing
Najaar	Kaolien (2% of 32 kg/ha*)	In het voorafgaande <u>najaar</u> tot einde van de bladval (BBCH 91-97) 2-3 toepassingen	Spuit zodra de eerste gevleugelde luizen op kersenblad worden aangetroffen (half tot eind september) (Foto 3, 4). Pas kaolien toe onder droge omstandigheden, bij voorkeur in twee keer, waarbij de kaolinefilm tussendoor moet drogen om een goede coating op het blad te garanderen. Vernieuw de bescherm laag als het witte residu op de bladeren is vervaagd door regen (7-21 dagen) totdat alle bladeren zijn gevallen.
Winter	Paraffineolie (3,5% of 56 l/ha*)	<u>Vóór breken van de knop</u> (BBCH 51-53) 1-2 toepassingen	Toepassen wanneer de stammoeders beginnen uit te komen (43-61 dagen, boven 3°C, meestal eind februari/maart, Foto 5). Toepassen onder droge en zonnige omstandigheden, bij voorkeur in twee rondes met de helft van de concentratie (1,75%) tot de bomen druipnat zijn, en laat de paraffine-oliefilm tussen beide rondes drogen om een goede bedekking te krijgen van knoppen, scheuten en stam, waar de luizeneieren verborgen liggen. Het effect van de toepassing van paraffineolie duurt enkele dagen. Het effect controleren 5-7 dagen na toepassing.
Voorjaar	Pyrethrum + zeep (0,05% of 0,8 l/ha*) (2% of 20 l/ha*)	Voor en <u>na de bloei</u> 1-2 toepassingen	Kan worden toegepast vóór de bloei (BBCH 54-57, Foto 6) of na de bloei (Foto 7) voordat de bladeren oprullen (direct contact van het middel met de luizen is nodig). Spuit niet tijdens de bloei om te voorkomen dat bestuivers en andere nuttige organismen worden gedood.
	NeemAzal T/S (azadirachtin) (0,3% of 4,8 l/ha*)	<u>Na de bloei</u> 2-3 toepassingen	Pas toe zodra er voldoende bladmassa is (Foto 7). NeemAzal T/S wordt door de bladeren opgenomen en heeft daarom een trage werking, maar kan effectief zijn bij een goede toepassing en een trage bladluisontwikkeling. Het heeft onvoldoende effect op jonge bomen en bomen met een sterke groei, en onder koude weersomstandigheden.

* Dosering voor 10.000 m³ boomvolume (Tree Row Volume = TRV) en 1600 l/ha spuitvolume. Controleer de landspecificaties en de toelating.

Foto 1. Scheut aangetast door zwarte kersluizen in een biologische kersenboomgaard met regenkappen. Foto: C. Boutry, FiBL.

Foto 2. Zwarte roetschimmels op honingdauw die door de luizen op de vruchten wordt afgescheiden. Foto: A. Häseli, FiBL.

Foto 3. Gevleugelde luizen vliegen terug van de secundaire waardplant naar kers en produceren ongevleugelde luizen, die de winter-eieren leggen. Foto: C. Boutry, FiBL.

Foto 4. Bladeren van kers die zijn behandeld met kaolien om immigratie van bladluizen te voorkomen. Foto: F. Cahenzli, FiBL.

Foto 5. Stammoeders die uit de winter-eieren zijn gekomen. Foto: C. Boutry, FiBL.

Foto 6. Stammoeders beginnen nimfen te produceren. Foto: C. Boutry, FiBL.

Foto 7. Kolonies zwarte kersluizen op kersenblad voorafgaand aan het krullen van het blad. Foto: C. Boutry, FiBL.

Foto 8. Hevige aantasting zwarte kersluizen. Foto: C. Boutry, FiBL.

Foto 9. Sterk gekrulde bladeren door de luizen die sap uit knoppen en bladeren zuigen. Foto: A. Häseli, FiBL.

Foto 10. Gevleugelde luizen verschijnen in de zomer en verspreiden zich verder in de boomgaard. Foto: C. Boutry, FiBL.

Indirecte maatregelen

Indirecte maatregelen tegen de zwarte kersluizen zijn onder meer het uitzetten van natuurlijke vijanden of het stimuleren ervan door het aanbieden van een geschikte habitat^[7].

Meer informatie

Video

- [Gewasbescherming: Directe bestrijding van de zwarte kersluizen \(*Myzus cerasi*\)](#) BIOFRUITNET video (Duits)

Verder lezen

- F. Cahenzli, C. Boutry, 2022. [Najaarsbehandelingen met kaolien en behandelingen met olie in het vroege voorjaar tegen *Myzus cerasi* in zoete kers.](#) (Engels)
- M. Friedli, A. Häseli, P. Stefani, F. Baumgartner, C. Boutry, C. Daniel, F. Cahenzli. [Verschillende strategieën om de zwarte kersluizen \(*Myzus cerasi*\) te beheersen in biologische kersenboomgaarden.](#) (Engels)
- A. Häseli, P. Stefani, M. Friedli, 2020. [Beheersing van de zwarte kersluizen \(*Myzus cerasi*\) in biologische zoete kersenteelt.](#) (Engels)
- A. Häseli, P. Stefani, 2020. [Factsheet: Gewasbescherming in biologische teelt van steenfruit.](#) (beschikbaar in Duits, Frans, Roemeens, Tsjechisch, Hongaars, Russisch)

Weblinks

- 1) Boutry, C. 2022. [Praktijksamenvatting Bladluizen: Indirecte bestrijding met natuurlijke vijanden in biologische steenfruitboomgaarden.](#) FiBL. BIOFRUITNET.
- Kijk op het [Organic Farm Knowledge](#) platform voor meer praktische aanbevelingen.

Over deze praktijksumenvatting

Uitgever: Onderzoeksinstituut voor biologische landbouw FiBL
Ackerstrasse 113, Postfach 219, CH-5070 Frick
Telefoon: +41 62 865 72 72, info.suisse@fibl.org,
www.fibl.org

Auteur: Clémence Boutry, Michael Friedli

Contact: clemence.boutry@fibl.org

Vertaling: Delphy

Review: Ambra De Simone (IFOAM Organics Europe), Lauren Dietemann (FiBL).

Permalink: organic-farmknowledge.org/tool/44729

Projectnaam: BIOFRUITNET- Boosting Innovation in ORGANIC FRUIT production through stronger networks

Projectwebsite: <https://biofruitnet.eu>

© 2022

